

TYSKERNE OG FREDEN

Mot slutten av forrige verdenskrig, da et tysk nederlag syntes uunngåelig, ble en tysk diplomat spurt om hva han ville gjøre i tilfelle et militært sammenbrudd. Svaret ble: Vi ville organisere internasjonalt sympati med vår vanskelige situasjon til tiden ble moden til å slå igjen. (Det minner om hva en tysk offiser i Oslo nylig sa: Vi har tapt denne krigen, men vi skal vinne den neste.)

Og det kan ikke nektes at Versailles har vært et takknemlig nummer i den hitlerske propaganda. Effekten har strukket seg langt utenfor Tyskland. Men i diskusjonen om Versaillesfreden og virkningene av den gjør mange en misvisende tankefeil. De gjør det ikke klart for seg at det som framkalte den ulyst og revansjestemning som dannet en slik glimrende grobunn for nazisme og opprustning, i stor utstrekning ikke var fredsbetingelsene, men selve nederlaget. Selv en ganske annen og mildere fred ville ikke ha vært tilstrekkelig til å forsonne tyskerne med det faktum at fire års lidelser og millioner tyske menneskeliv ikke resulterte i den ære og makt og de materielle gevinster de var forespeilet. Denne gang er forhåpningene spent enda høyere, og selve den allierte seier nå nødvendigvis skape ny grobunn for hevnlust, tanker om revansje og forsøk på ny opprustning.

Det aktuelle spørsmål de første årene etter krigen blir derfor å hindre tyskerne i å forbedre en ny angrepskrig de første 25 år. Men i blant får en høre at tyskerne i grunnen ikke er mere aggressive enn andre folk, bare de blir pont behandlet. Dette stemmer iallfall ikke med hva mange tysker åpenhertig har uttalt om sin egen nasjon. Otto Braun, ministerpresident i Preussen, skrev i boka "Fra Weimar til Hitler": Bare folk med en utrolig politisk kortsyntet kunne ha trodd at et folk som tyskerne permanent kunne tolerere en slik tilstand av påtvungen forsvarsløshet."

Men kanskje den aggressive militarisme ikke kan anses som et nutryddelig trekk i den tyske folkekarakter, kanskje den bare skyldes en tradisjon som har utviklet seg gjennom generasjoner, og som kan erstattes av andre tradisjoner, mere kultur- og fredsvennlige. Men hvordan skal det gå til? Harold Nicolson mener at selve nederlaget må danne første leksjon i dette nye grunnsynet, og amerikaneren J.C. Harsh er enig med ham. Det gjelder å frakte tyskerne den farlige illusjon at de er et "herrefolk" med en dytisk garanti mot å få sitt eget område krigsnerjet, og bombingene har nok gitt deres tro et støt.

Men hvis nå ikke engang et rekordartet nederlag er nok til å skape en varig mentalitetsendring? Hvordan skal en da at pedagogisk vei få omdannet det tyske folk til et fredelig, lojalt og nyttig medlem av folke-"familien"? Freds- og frihetsmisjonærer utenfra greier det neppe, den nye ånd må komme innenfra. Og det viktigste er da at det åpnes muligheter for fri og objektiv tilegnelse av kunnskaper og fri meningsdannelse. Når det tyske folk fremdeles følger sine herrer på deres villo dødsritt, skyldes det tvang og at de systematisk blir holdt i uvitonhet om det som skjer. Når tyskerne en gang får vite hvor hatet de er og hvilke gjerninger som har skapt hatet, får de kanskje et sjokk som knuser drømmene om å være et herrefolk. Når de murer som propagandaen, ensrettetheten i pressen og radioforbudet har skapt, en dag styrter sammen og sannheten igjen blåser fritt inn over Tyskland, blir det luftforandring i landet. Kanskje en kan våge å håpe at det kan bli en bitter, men sunn kur.

(Fra dr. Ivan Paulis bok, etter Världspressen)

TYRANNENS KRIG

Som et lite apropos til ovenstående artikkel gjengir vi en skildring av dagens Tyskland. Forfatteren er Henrik Werge Land, men vi har tillatt oss å modernisere rettskrivninger.

- Det er tyrannen som taler til sine menn:

Se, byen er i brann en rose lik
som i mitt fotspor høyrød bøyer seg.
Hva hviner? Er det gnister? Kvinneskrik?
Eller småbarns klynk når på spyd de faller
som silkeballer? eller når de heves
ved benene for så mot stener knuses?
Vel. By og land er prisgods. Skjend og brenn!
Og tørk eders sverd i oldingers sølvhår!
Og krenk mellom luer døde kvinner!
Gå og pisk havets rygg som løftet opp
min bro da jeg ville smelte sammen
to verdner ...

Før folkets levning ut ifra de øde arner.
Til federland jeg skjenker dem en fjern og øde ørken.
Men før fremmede inn på tomtene!
-Det er å rykke opp et folk med rot!
... I klager? Men er det eders fedre I myrdert?
Er det eders døtre I skjender mens I kvæler dem?
Og eders barn som skriker mens I knuser dem?

-Har ikke dette folk fornærmet eder?
Jeg sier at disse som nå vånder seg,
fornærmet blodig m e g.
Før kom de vel og knaltet kom de vel,
før jeg tvang dem, og brakte meg
alt de eide?

sa, beddelinger:

Jeg lenner eder for å myrde,

Jeg oppdrar eder for å myrdes!

Dra ut med sang og spill, min hær! og dø med takk! ...

HELGENS NYHETER FRA LONDON

De tyske helters dag søndag ble denne gangen feiret uten noen tale av Hitler. I 1942 sa han at de russiske horder vil bli slått til tilintetgjørelse i løpet av sommeren, i 1943: Takket være soldatenes offervilje vil vi til sommeren oppnå resultater som vil sikre den avgjørende seir. I år sa han ingenting, men storadmiral Dönitz holdt en tale uten å komme inn på Russland. Han unnlot også å opplyse at Tyskland i fjor mistet 200 ubåter og mere enn 9000 ubåtfolk.

Fredobelt russisk offensiv i Ukraina. Torsdag kveld meldte Moskva om en ny russisk offensiv SV for Krivoj Rog, som da hadde vart i 4 dager og kostet tyskerne 8000 mann i falne og 1000 i fanger. Den 3. ukrainske arme rykket fram 30-60 km på en 170 km bred front og befridde over 200 steder V for Ingulets, blant dem Novy Bug på banen Dolinskaja-Nikolajev. Den tyske kile som strakte seg østover mot Nikopol, var truet med omringning. Lørdag meldtes at russerne fortsatte mot Svartehavshyene Kherson og Nikolajev, om ettermiddagen sto fortropper mindre enn 30 km fra sistnevnte by. I søndags ble det meldt at russerne har inntatt Berislav med storm. Denne by ligger på vestsiden av Dnjepr, 75 km NØ for Kherson. - På midtavsnittet har ukrainske arme oppnådd like store resultater. Ved et sterkt frontalangrep ble den store tyske bastion Uman erobret. Uman var den største tyske flyplass i Sydrussland. Lørdag ble det opplyst at også knutepunktet Kristinovka, 25 km lenger NV, og Svenigorodka, NØ for Uman var befridd sammen med 300 andre steder i samme avsnitt. Marskalk Konjev hadde brutt den tyske motstand langs en 175 km bred front og rykket fram 40-70 km. De tyske tap var uhørt store. 6 panserdivisjoner, 7 infanteri- og en artilleridivisjon var revet opp etter 5 dagers hårde kamper. Tyskerne hadde 20.000 falne og mistet 2.500 menn i fanger. Russernes bytte omfatter 500 tanks og selvdrevne kanoner, 200 tåg i fullt brukbar stand, 600 feltkanoner, 12 tusen lastebiler og 50 forsyningslagre. - Lengst i vest har 1. ukrainske arme gått over Bugs øvre løp på en 220 km bred front fra Tarnopol til nord for Vinnitsa. Byen Stari Konstantinov i dette område ble meldt tatt fredag. 100 steder til ble også befridd. Det meldes søndag at russerne rykker hurtig fram sønnenfor Prosskurov og at Tarnopol, der det raser gatekamper, er isolert. Den russiske framrykking fortsetter over hele den 800 km lange ukrainske front. Det er tydelig at v. Manstein søker å unngå kamp, men han er kommet i et fryktelig dilemma. Han kan ikke trekke seg sydover, og å falle tilbake på Dnjestr/linjen er vanskelig nok på dette tidspunkt. Han har ventet for lenge. Det meldes fra schweiziske kilder at han har flyttet sitt hovedkvarter til byen Jassi i Romania

vest for elva Arux. Både av politiske hensyn og p.g.a. oljen er det om å gjøre for tyskerne å holde krigsbarene fra Romanias jord. - Sunday Times karakteriserer den russiske offensiv i Ukraina som krigens største slag.

Den russiske undersøkelseskomisjon har på grunnlag av dokumenter som ble funnet i Kiev nå fastslått at to millioner russiske sivilpersoner er myrdet av tyskerne under okkupasjonstiden. Det heter i kommisjonens redegjørelse at alle som har gitt ordre til henrettelsene og som har fullbyrdet dem, skal bøte med sitt liv.

Vestfronten. Britiske fly bombet tyske mål ved Pas de Calais inatt etter at amerikanske og a. allierte fly angrep samme område igår (lørdag). Lørdag bombet dessuten amerikanske flygende festninger Münster, mens Britiske fly natten før bombet Hamburg o.a. tyske mål. Ingen bombe-fly og bare 4 jagere gikk tapt lørdag. Siden de amerikanske storangrep i begynnelsen av uka bruker tyskerne bare luftskyts og sender ikke opp jagere. Som følge herav ble bare 7 bombe-fly og en jager skutt ned ved det siste amerikanske angrep mot Berlin, torsdag. Etter dette angrepet uttalte en svenske som kom med fly fra Tyskland at Berlin ikke lenger var noen hovedstad, ikke engang noen by. - Det opplyses at Tysklands største fabrikker for ubåtmotorer, M.A.N-fabrikkene i Augsburg ble meget sterkt skadet ved amerikanernes dagslysangrep 25/2 og RAF-angrepene natten før. I de nordlige bydelier i Augsburg er ingen betydelig fabrikk uskadd. - I februar måned kastet de allierte 24.000 tonn bomber mot tyske jagerflyfabrikker o.a. mål i Tyskland. Amerikanerne mistet i februar 445 fly i Europa, men de skjøt ned 905 tyske fly. Over halvparten av den tyske verkstedsindustri er opptatt med krigsnødvendige reparasjonsarbeider.

En norsk ubåt, "Ula", har under patruljering i nordlige farvann nylig senket 2 fiendtlige forsyningskip og ett eskortefartøy, mens den oppnådde treff på en tankbåt og to andre forsyningskip, melder London lørdag. - Vi kan fra innenlandske kilder opplyse at den tyske malm-båt "Lippe" ble senket med last utenfor Fella 7. mars. Noen dager før ble det store tyske skip "Emsland" senket utenfor Statt.

Middelhavsområdet. Allierte fly i Italia foretok lørdag 1700 utfall. Bl.a. ble jernbanemål i Firenze, Padua og Vico angrepet. Natt til søndag ble Genova o.a. italienske mål bombet. Angrepene på Firenze var presisjonsangrep som bare rammet jernbanemålene. Også den franske flåtehavn Toulon var gjenstand for et dagslysangrep lørdag, hvorved en torpedobåt, en jager, to forsyningskip og en ubåt fikk fulltreffere. Videre ble skipsfarten utenfor Dalmatia angrepet. Ialt ble 14 allierte fly skutt ned i Middelhavsområdet lørdag på bekostning av 56 tyske fly. - Fredag ble flyfabrikker ved Mari-gnane nær Marsailles bombet av britiske fly. Det er første gang denne industri rammes, men den tyske industri i Frankrike blir nå systematisk hjemsekt i syd som i nord.